

**ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม
ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเป็นวิศวกรควบคุมและอำนวยการใช้หม้อไอน้ำ
วิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลว
เป็นสื่อทำความร้อน
และผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน
พ.ศ. 2528**

ตามความในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2528) ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528 ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการจากโรงงานกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน จัดให้มีวิศวกรควบคุมและอำนวยการใช้หม้อไอน้ำ วิศวกรตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน วิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำ หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน และผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำ หรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน (Operator) และบุคคลดังกล่าวต้องขึ้นทะเบียนตามระเบียบและวิธีการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กำหนดนั้น

กรมโรงงานอุตสาหกรรม จึงวางระเบียบและวิธีการขึ้นทะเบียนไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าด้วยการ ขึ้นทะเบียนเป็นวิศวกรควบคุมและอำนวยการใช้หม้อไอน้ำ วิศวกรตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน วิศวกรควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน และผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน พ.ศ. 2528

อนึ่ง คำว่า "หม้อต้ม" ที่จะกล่าวต่อไปในระเบียบนี้ให้หมายถึง หม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน (ชนิดที่มีความดันสูงกว่าความดันบรรยากาศ ซึ่งมีรูปร่างคล้ายคลึงหม้อไอน้ำและใช้งานคล้ายคลึงกับหม้อไอน้ำ)

ข้อ 2. คุณสมบัติผู้ขอขึ้นทะเบียน

2.1 วิศวกรควบคุมและอำนวยการใช้หม้อไอน้ำ วิศวกรควบคุมการสร้างหรือ

ซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ ต้องเป็นวิศวกรสาขาเครื่องกล ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505

2.2 วิศวกรทดสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ ต้องเป็นวิศวกรสาขาเครื่องกล ประเภทสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกร หรือผู้ได้รับใบอนุญาตพิเศษให้ตรวจทดสอบหม้อไอน้ำตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505

2.3 ผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ (Operator) ต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างกลโรงงาน หรือช่างยนต์ หรือช่างผู้ชำนาญงานที่ผ่านการทดสอบหลักสูตรฝึกอบรมผู้ควบคุมหม้อไอน้ำ จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือสถาบันอื่นที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับรอง

ข้อ 3 วิธีการขึ้นทะเบียน

3.1 ให้ผู้ที่มีคุณสมบัติตามความในข้อ 2 ยื่นคำขออนุญาตขึ้นทะเบียน พร้อมเอกสารต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นชอบจะออกหนังสืออนุญาตให้ขึ้นทะเบียนให้ไว้เป็นหลักฐาน

3.2 การขึ้นทะเบียนให้มีอายุครั้งละ 3 ปีปฏิทิน นับแต่ปีที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมออกหนังสืออนุญาตให้ขึ้นทะเบียน หากประสงค์จะต่ออายุการขึ้นทะเบียน ให้ยื่นคำขอต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ก่อนวันที่หนังสืออนุญาตให้ขึ้นทะเบียนจะหมดอายุ เมื่อยื่นคำขอต่ออายุแล้ว ให้ถือว่ายังอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนอยู่จนกว่ากรมโรงงานอุตสาหกรรมจะแจ้งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ

3.3 คำขออนุญาตขึ้นทะเบียน คำขอต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ขึ้นทะเบียน ให้ใช้ตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ 4 หน้าที่และความรับผิดชอบของวิศวกรควบคุมและอำนวยการใช้หม้อไอน้ำ

4.1 ต้องควบคุมดูแลผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำ (Operator) ให้ควบคุมดูแลประจำหม้อไอน้ำตลอดเวลา

4.2 ต้องวางแผนและจัดทำแผนในการใช้งานหม้อไอน้ำโดยปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

4.3 ต้องวางแผนและจัดทำแผนในการบำรุงรักษาให้หม้อไอน้ำมีความมั่นคงและแข็งแรงและปลอดภัยอยู่เสมอ

4.4 ต้องควบคุมดำเนินการแก้ไขและซ่อมแซมหม้อไอน้ำให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยต่อการใช้งานและจัดให้มีการตรวจสอบเพื่อความปลอดภัยในการใช้หม้อไอน้ำทุกปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4.5 เมื่อพบข้อบกพร่องของหม้อไอน้ำซึ่งจะเป็นสาเหตุให้เกิดอันตรายร้ายแรง ให้หยุดใช้หม้อไอน้ำ เพื่อทำการซ่อมแซมแล้วแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และกรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบทันที

ข้อ 5 หน้าที่และความรับผิดชอบของวิศวกรตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ

5.1 ต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตรวจสอบหม้อไอน้ำ ดังต่อไปนี้

1. ปืนน้ำแรงดันสูง สามารถอัดน้ำทดสอบได้เกินกว่า 1.5 เท่าของความดันใช้งานปกติของหม้อไอน้ำ

2. เครื่องทดสอบล้นนิรภัย (Safety Valve)

3. เครื่องทดสอบเกจวัดความดัน (Pressure Gauge)

4. เครื่องวัดความหนาของเหล็ก (Ultrasonic Thickness) ชนิดอ่านเป็น

ตัวเลข

5. อุปกรณ์วิเคราะห์คุณภาพน้ำ

5.2 เมื่อตรวจสอบพบว่าหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ หรือส่วนประกอบและหรืออุปกรณ์ของหม้อไอน้ำหรือของหม้อต้มฯ อยู่ในสภาพไม่ปลอดภัยต่อการใช้งาน ต้องแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ซ่อมแซม หรือเปลี่ยนให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยต่อการใช้งานโดยด่วน

5.3 เมื่อตรวจสอบหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ ต้องดำเนินการตามข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบหรือตามหลักวิชาการของวิศวกรรมและกรอกรายงานการตรวจ ตามแบบเอกสารรับรองความปลอดภัยในการใช้หม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ ตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ 6 หน้าที่และความรับผิดชอบของวิศวกรรมควบคุมสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ

6.1 ต้องควบคุมการสร้างหรือซ่อมหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ ให้เป็นไปตามแบบแปลนและรายละเอียดที่ผ่านการรับรองจากวิศวกรแล้วเท่านั้น

6.2 จัดทำรายงานเกี่ยวกับขนาดและจำนวน พร้อมแบบแปลนและรายละเอียดของหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ ที่สร้างหรือซ่อม และสถานที่ที่นำไปติดตั้ง ส่งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบ ก่อนที่จะนำไปติดตั้ง

ข้อ 7 หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ (Operator)

7.1 ต้องดูแลและประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่

7.2 ต้องตรวจความเรียบร้อยของหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ ก่อนเดินเครื่อง

และขณะเดินเครื่องพร้อมทั้งนำบันทึกกรายงานประจำวันตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้

7.3 บันทึกกรายงานประจำวันของหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ ต้องจัดเก็บไว้ให้เรียบร้อยพร้อมที่จะให้เจ้าหน้าที่ตรวจดูได้ตลอดเวลา

7.4 เมื่อพบว่าหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มฯ มีข้อบกพร่องอันอาจก่อให้เกิดอันตราย ต้องหยุดการใช้งานทันที แล้วรายงานให้วิศวกรควบคุมและอำนวยความสะดวก หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือผู้รับผิดชอบทราบโดยด่วน

ข้อ 8 การเพิกถอนการขึ้นทะเบียน

กรณีผู้ได้รับอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4, 5, 6, 7 หรือรายงานเท็จ หรือเป็นวิศวกรซึ่งอยู่ในระหว่างพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบอนุญาตของ ก.ว. หมดอายุ กรมโรงงานอุตสาหกรรมจะเพิกถอนการขึ้นทะเบียน และอาจดำเนินการตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเห็นสมควรต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2528

นายจำนงค์ พันธ์สุทธานุลย์
อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม